

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-4/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Základní škola Proseč, okres Chrudim
Sídlo:	Proseč 260, 539 44 Proseč u Skutče
IČO:	75 018 772
Identifikátor:	650 051 653
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jarmilou Broulíkovou, ředitelkou
Zřizovatel:	Město Proseč
Místo inspekční činnosti:	Proseč 260, 539 44 Proseč u Skutče
Termín inspekční činnosti:	3. – 5. prosinec 2012

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to

- zjišťování a hodnocení personálních podmínek vzdělávání
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek vzdělávání a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
- zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k cílům stanoveným školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- zjišťování a hodnocení souladu školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání s právními předpisy, včetně souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Aktuální stav školy

Areál Základní školy Proseč, okres Chrudim (dále škola) se nachází na západním okraji města, mimo jeho frekventovanou část.

Aktuálně se v deseti třídách vzdělává celkem 229 chlapců a dívek 1. - 9. ročníku. Přibližně čtvrtina z nich dojíždí z okolních obcí, dva žáci jsou cizími státními příslušníky. U 27 byly identifikovány speciální vzdělávací potřeby (dále SVP), pro tři žáky školská poradenská zařízení doporučila postupovat podle individuálních vzdělávacích plánů. V posledních letech se počet žáků snižuje, oproti školnímu roku 2009/2010 je menší o 51 žáka. Kapacita školy je nyní využita ze 41 %.

Výuka se uskutečňuje na základě Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola mnoha možností“ (dále ŠVP ZV). Činnost školní družiny je realizována podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání „Hrou k radosti a poznání“.

Pedagogický sbor tvoří 18 vyučujících a dvě vychovatelky. V kolektivu jsou čtyři muži (při inspekční činnosti byli dva z nich v pracovní neschopnosti). Všichni pedagogičtí pracovníci mají odpovídající vysokoškolské vzdělání, míra kvalifikovanosti činí 100 %. Vzdělávání žáků se SVP jsou nápomocny asistentky pedagoga, pro řešení výchovně vzdělávacích problémů je k dispozici školní psycholožka. Na pozici zástupkyně ředitelky školy došlo v letošním školním roce ke změně.

Během uplynulého období proběhla modernizace vybavení prostředky IT, byly zakoupeny nové šatní skříňky pro žáky 2. stupně a vybudována hřiště na sportovní a relaxační aktivity.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola oslovuje žáky místní i z blízkého okolí všeobecnou vzdělávací nabídkou, jejímiž prioritami jsou vytvoření pocitu bezpečí, smysluplnost všech konaných činností, důraz na vnitřní motivaci žáků a na jejich spolupráci. Svoje aktivity škola zdařile prezentuje na pravidelně aktualizovaných internetových stránkách www.zsprosec.cz, v místním a regionálním tisku. Při přijímacím řízení ředitelka školy postupuje ve shodě s platnými zákonnými ustanoveními.

Organizace vzdělávání umožňuje realizaci ŠVP ZV, učební plán je naplňován. Disponibilní časovou dotaci škola účinně využila především k navýšení hodin českého jazyka, cizích jazyků, matematiky a k výuce volitelných předmětů. Na 2. stupni v rámci vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura byly vytvořeny dva nové povinné předměty, zaměřující se na rozvíjení komunikativních dovedností, na čtení s porozuměním, práci s textem a informacemi. Cizojazyčnou gramotnost podporuje zařazení výuky anglického jazyka od 1. ročníku a možnost od sedmého si zvolit další cizí jazyk, a to německý nebo ruský. Pokud žákům tato volba nevyhovuje, je jim určen předmět základy ekologie. Ve vyšších ročnících se nabídka volitelných předmětů rozšiřuje, vhodně doplňuje jednotlivé vzdělávací oblasti. Specifikem školy je činnost tří pěveckých sborů, v nichž své hudební nadání uplatňuje asi třetina všech žáků. Sborový zpěv je jedním z palety sedmi nepovinných předmětů podporujících rozvoj osobností jednotlivců.

Průběh vzdělávání příznivě ovlivňovalo příjemné a klidné pracovní klima. Často byla zařazena kooperativní výuka se srozumitelně danými pravidly, do níž se žáci převážně aktivně zapojovali. Učili se spolupracovat, byli vedeni k přemýšlení a vyvozování souvislostí. Práci s chybou využívali jako prostředek dalšího upevňování získaných

znalostí. Pedagogové zpravidla respektovali individuální tempo žáků, při samostatné práci jim v případě potřeby poskytovali pomoc, průběžně je povzbuzovali. Pro rychlejší měli připravené další úkoly. Ojediněle byly na žáky kladeny požadavky neúměrné k jejich dosavadním znalostem, v jednom případě došlo při výkladu k odbornému pochybení. Zařazená motivace formou řešení problémové úlohy měla pozitivní dopad a prohlubovala zájem žáků o dané téma. K objasnění neznámých pojmů žáci využívali slovníky a další zdroje, které spolu s didaktickými pomůckami a prostředky IT dostatečně podporovaly výuku, přispívaly k pochopení a osvojení učiva. V průběhu vyučování byli žáci vedeni k hodnocení své práce, zpětná vazba od pedagogů však převažovala.

Podpoře čtenářské gramotnosti se učitelé věnují od nejnižších ročníků. Ve spolupráci s místní knihovnou probíhá tradiční „Pasování na rytíře řádu čtenářského“. Knižní fond je, jak vyplynulo z vyjádření ředitelky školy, dle finančních možností doplňován a plně využíván. Nejstarší žáci také zkoušejí své autorské umění, píší pohádky, ilustrují je a předčítají mladším spolužákům. Některá díla se pak stávají součástí „Almanachu vycházejících žáků“ nebo samostatného sborníku. Žáci jsou velmi úspěšní v celostátních literárních kláních, vynikajícími výsledky bylo například loni 2. místo v soutěži vyhlašované Ministerstvem vnitra ČR Svět očima dětí nebo 3. místo v soutěži Malá Proseč Terézy Novákové, kterou škola společně s Městem Proseč organizuje. Ve školním roce 2010/2011 zvítězila žákyně v republikovém finále literární části soutěže Požární ochrana očima dětí. Pozornost je věnována také mediální výchově. Žáci každý měsíc informují o dění ve škole prostřednictvím časopisu „Šotek“, který je publikován také elektronicky na webových stránkách. Uznáním jejich práce bylo získání 1. místa v soutěži školních časopisů v Pardubickém kraji, v republikovém kole jim byla udělena Cena poroty. Obdobně skvělé výsledky přivázejí z různých přehlídek a festivalů (i mezinárodních) pěvecké sbory.

Environmentální výchova prolíná celým vzdělávacím procesem. Žáci se aktivně zapojují do péče o životní prostředí, absolvují exkurze, besedy, výlety s ekologickou tematikou. Samozřejmostí je třídění odpadu, škola je zapojena do soutěže Recyklohraní. Velmi zdárně dopadlo propojení ekologického myšlení žáků s výtvarnými dovednostmi. Za grafický návrh titulní strany novin v rámci soutěže Zdravá a nemocná příroda Pardubického kraje získali nejen 1. a 2. místo, ale ještě dalších pět v první desítce. Výborným počinem, využitelným ve výuce, ale i veřejnosti, bylo vytvoření naučné planetární stezky v okolí školy. Nově, nyní přímo v areálu, byl dokončen malý geopark.

Z hlediska podpory rozvoje funkčních gramotností je přínosem i pravidelná účast žáků na Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji. V posledních třech letech za zpracované projekty a jejich úspěšnou prezentaci získali vždy cenu v podobě krátké studijní stáže ve Francii. V rámci mezinárodního programu eTwinning žáci ve spolupráci s polskými vrstevníky vytvořili též několik úspěšných projektů, oceněných European Quality Label. Vzájemná setkávání škol přispěla k posílení multikulturní, osobnostní a sociální výchovy.

Znalosti žáků pedagogové ověřují vlastními evaluačními nástroji (ústní zkoušení, kontrolní práce), zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání poskytují také externí testy. V minulém školním roce jedna žákyně obdržela ocenění za nejlepší výsledek v testu čtenářských dovedností v Pardubickém kraji. Vedení školy spolu s učiteli výsledky dále analyzuje a přijímá opatření k jejich zlepšení. Informace o prospěchu a chování se zákonní zástupci dovídají především prostřednictvím žákovských knížek, pozitivem je pořádání konzultací ve formátu učitel - žák - rodič.

Z rozboru celkového prospěchu v posledních dvou školních letech vyplývá, že necelá polovina žáků školy prospěla s vyznamenáním (na 2. stupni cca 30 %). Počet neprospívajících se pohybuje kolem 1 %. Podpora žáků s riziky školního neúspěchu spočívá v analyzování příčin jejich selhávání. Pedagogové hledají ve spolupráci s rodiči i odborníky vhodné řešení pro každého jedince. Při identifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola standardně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Evidenci a dokumentaci přehledně vede jedna ze dvou výchovných poradkyň. Zohlednění individuálních potřeb těchto žáků bylo v průběhu výuky zaznamenáno jen občas. Přínosem je realizovaná logopedická péče a také reedukace vývojových poruch učení na 1. stupni. Na základě zapojení do projektu Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb (RAMPS - VIP III) je k dispozici školní psycholožka, která zajišťuje široké spektrum služeb žákům, pedagogům a rodičům.

Bezpečnosti škola věnuje přiměřenou pozornost. Preventivní opatření jsou zakotvena v interních dokumentech, žáci jsou s pravidly a zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví pravidelně seznamováni na počátku školního roku a průběžně v rámci jednotlivých akcí. Vedení školy se zabývá úrazovostí žáků, provádí její rozbor na provozních poradách a přijímá následná opatření. Prevence sociálně patologických jevů je systematicky směřována do vyučování a vhodně také do dalších jednorázových i dlouhodobějších aktivit (přednášky, besedy, sociometrická šetření, GO programy apod.). Pokud se negativní jev vyskytne, je bezodkladně řešen. Součástí vzdělávacího procesu bylo také formování postojů a hodnot žáků, poznávání demokratických principů, občanských práv (například na základě spolupráce se členy Konfederace politických vězňů ČR).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola mnoha možností“ byl každoročně na základě zkušeností pedagogů inovován dodatkem. K úpravám došlo v oblasti učebního plánu a vzdělávacího obsahu. Ředitelka školy i koordinátor ŠVP ZV si jsou vědomi skutečnosti, že je nutné, aby s žáky byla probrána všechna témata, i když došlo k jejich přesunu. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Hrou k radosti a poznání“ odpovídá požadavkům školského zákona.

Ředitelka školy působí ve funkci čtrnáctý rok a při své práci uplatňuje bohaté zkušenosti a dokonalou znalost místních podmínek. Organizační struktura je promyšlená, delegování pravomocí a úkolů na ostatní pedagogické pracovníky je účelné. Vnitřní směrnice jsou funkční, odpovídají dispozicím školy. Nedostatky v dokumentaci (nesprávně uvedené nebo chybějící údaje) byly zpravidla odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Ředitelka školy věnuje velkou pozornost sebevzdělávání, rozvíjí své odborné znalosti, manažerské a pedagogické dovednosti. Výroční zprávy přinášejí kompletní informace o aktivitách školy, včetně jejich hodnocení. Ze záznamů z jednání pedagogické rady vyplynula diskuse o důležitých záležitostech týkajících se vzdělávání.

Personální obsazení umožňuje plnit cíle školních vzdělávacích programů. Významnými pozitivy jsou úplná odborná kvalifikovanost pedagogického sboru a také zastoupení oborových odborností téměř pro všechny vyučovací předměty, výjimkou jsou německý jazyk a výtvarná výchova. Většina vyučujících se aktivně účastní širokého spektra akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Kromě individuálně navštěvovaných seminářů je využívána i forma školení všech učitelů přímo ve škole.

Pro výuku škola disponuje dostatečným množstvím prostorných kmenových i odborných učeben. Třídy jsou funkčně zařízené žákovským nábytkem, který odpovídá antropometrickým parametrům. V posledním období škola výrazně zkvalitnila své materiální podmínky pro vzdělávání. V osmi učebnách mají učitelé a žáci možnost pracovat s interaktivními tabulemi. Vyučování vzdělávacího oboru Člověk a svět práce se uskutečňuje v dobře vybavené školní dílně a cvičné kuchyňce. Pohybové aktivity probíhají na dvou hřištích a v tělocvičně, ve které je třeba spolu s dostavbou propojovací části s objektem 2. stupně provést rekonstrukci. Pozitivem je také možnost výuky v přírodní učebně.

Vedení školy trvale rozvíjí partnerství s různými subjekty, které participují na vzdělávání žáků. Spolupráci se zřizovatelem, který se aktivně podílí na obnově areálu školy a modernizaci jejího vybavení, hodnotí ředitelka školy jako přínosnou. Sdružení rodičů se finančně i organizačně spolupodílí na některých akcích, pravidelně se schází s ředitelkou školy a řeší aktuální záležitosti. Školská rada plní povinnosti vyplývající ze školského zákona. Prostřednictvím žákovského parlamentu mají žáci možnost ovlivňovat a podílet se na chodu školy. Přínosná je participace se Základní uměleckou školou Skuteč, kdy žáci nemusí za uměleckým vzděláním dojíždět a mohou navštěvovat taneční, hudební a výtvarný obor přímo ve škole. Velmi dobré vztahy jsou udržovány s blízkými malotřídními základními školami a s místní mateřskou školou. Pozitivní je zapojení předškolních dětí do akcí školy a také probíhající odborná diskuse mezi učitelkami obou škol. Dalšími partnery, kteří se podílejí na obohacení vzdělávací nabídky, jsou např. Sbor dobrovolných hasičů Proseč, Policie ČR, Taneční škola Bohemia.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání jsou dodržovány příslušné právní předpisy. Školní preventivní strategie umožňuje předcházet sociálně patologickým jevům. Klima školy je příznivé, vzájemné vztahy přátelské, funkční.

Personální obsazení školy je z pohledu odborné kvalifikovanosti a zastoupení oborových odborností vynikající. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pro výuku má škola dostatečné prostorové podmínky, jež umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Zabezpečení prostředky IT je na velmi dobré úrovni a je přiměřeně využíváno.

Školní vzdělávací programy pro základní a zájmové vzdělávání jsou zpracovány v souladu s ustanoveními školského zákona. Vzdělávací nabídka mimo jiné předkládá dva nově vytvořené povinné předměty v rámci vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, dále výuku anglického jazyka od 1. ročníku a ve vyšších ročnících široké spektrum volitelných předmětů.

Ve vyučování byly naplňovány rovnoměrně všechny klíčové kompetence. Vzdělávací nabídka, včetně doplňkových aktivit, podporuje rozvoj funkčních gramotností žáků, vytváří předpoklady pro úspěšné pokračování ve vzdělávání. Žáci jsou velmi úspěšní v mnoha oblastech. V hudební je to činnost tří pěveckých sborů, které sklízí úspěchy na mnoha přehlídkách. V literární již dlouhou dobu škola pořádá celostátní soutěž Malá Proseč Terézy Novákové a žáci získávají výborná umístění nejen zde. V technické oblasti

je velkým úspěchem získání tří studijních pobytů pro skupinu žáků ve Francii za vynikající úroveň zpracovaných projektů v rámci Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji. Cizojazyčnou gramotnost podporují aktivity mezinárodního programu eTwinning. Pozitivem je také vedení žáků k ochraně životního prostředí.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina ze dne 10. listopadu 2009
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 21030/03-21, ze dne 10. června 2003
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 20 807/2010-21, ze dne 16. srpna 2010
4. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 14 894/2007-21, ze dne 18. června 2007
5. Jmenování do funkce ředitele Základní školy Proseč, čj. 1717/99, ze dne 21. července 1999
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola mnoha možností“ platný od 1. září 2007
7. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Hrou k radosti a poznání“ platný od 1. září 2012
8. Třídní výkazy, katalogové listy žáků - školní rok 2012/2013
9. Třídní knihy - školní roky 2011/2012 a 2012/2013
10. Přehledy výchovně vzdělávací práce, zápisní lístky - školní roky 2011/2012 a 2012/2013
11. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2012/2013
12. Školní řád platný od 3. září 2012
13. Vnitřní řád školní družiny – školní rok 2012/2013
14. Výroční zpráva o činnosti školy - školní roky 2010/2011, 2011/2012
15. Zápis z jednání pedagogické rady - školní roky 2011/2012, 2012/2013
16. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí k základnímu vzdělávání na školní rok 2012/2013
17. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2012/2013
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2012/2013
19. Minimální preventivní program pro školní rok 2012/2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 2. ledna 2013

(razítko)

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Proseči 4. ledna 2013

(razítko)

Mgr. Jarmila Broulíková, ředitelka školy

Mgr. Jarmila Broulíková v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.